

Odborné stanovisko
hlavnej kontrolórky obce Diviacka Nová Ves k návrhu rozpočtu na obdobie
roku 2026 a viacročného rozpočtu na roky 2027– 2028

V súlade s ustanovením § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov

p r e d k l a d á m

odborné stanovisko k návrhu rozpočtu obce Diviacka Nová Ves na roky 2026 až 2028 (ďalej len „stanovisko“). Stanovisko som vypracovala na základe predloženého návrhu rozpočtu obce, spracovaného podľa funkčnej a ekonomickej klasifikácie. Zamerala som ho najmä na posúdenie súladu návrhu rozpočtu so zákonom o rozpočtových pravidlách, zásadami na zostavenie rozpočtu, na identifikáciu rizík a rezerv plnenia rozpočtovaných príjmov a rozpočtovaných výdavkov, ako aj hospodárnosť a efektívnosť rozpočtovaných finančných prostriedkov.

1. Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu obce je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, konkrétne so zákonom:

- č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov,
- č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p.,
- č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p. (ďalej len „zákon č. 583/2004 Z. z.“).
- s nariadením vlády č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní a poukazovaní výnosu dane z príjmov územnej samospráve.

Návrh rozpočtu zohľadňuje príslušné ustanovenia:

- zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov,
- zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy v znení neskorších predpisov,
- zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov.

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so všeobecne záväznými nariadeniami obce Diviacka Nová Ves (ďalej len „VZN“):

- VZN č. 1/2025 o výške príspevku zákonného zástupcu dieťaťa a žiaka na čiastočnú úhradu nákladov za pobyt dieťaťa a žiaka v školských zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti obce Diviacka Nová Ves
- VZN č. 1/2024 miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v obci Diviacka Nová Ves
- VZN č. 1/2015, ktorým sa schvaľuje Prevádzkový poriadok pohrebísk na území obce Diviacka Nová Ves
- VZN č. 5/2011 o podmienkach a kritériách pridelovania a správy nájomných bytov v bytových domoch obstaraných s použitím verejných prostriedkov na účely podpory

sociálneho bývania

- VZN č. 4/2013 o podmienkach poskytovania dotácií z rozpočtu obce Diviacka Nová Ves
- Zasady hospodárenia s majetkom obce Diviacka Nová Ves

V súlade s článkom 9 Ústavného zákona č. 493/2011 Z.z. zo dňa 08.12.2011 o rozpočtovej zodpovednosti sú subjekty verejnej správy povinné zostavovať svoj rozpočet najmenej na tri rozpočtové roky, pričom súčasťou návrhu rozpočtu je aj schválený rozpočet na bežný rozpočtový rok, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky.

Obec uvedené ustanovenia zákona č. 493/2011 splnila tým, že rozpočet zostavila na tri rozpočtové roky. Rozpočet taktiež obsahuje schválený rozpočet na bežný rozpočtový rok a údaje o očakávanom skutočnom plnení rozpočtu za rok 2025 a skutočné plnenie za dva predchádzajúce roky pričom sa brali do úvahy aj skúsenosti z vývoja hospodárskych trendov predchádzajúcich rokov.

Predložený návrh rozpočtu vychádza a je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými nariadeniami obce Diviacka Nová Ves.

Programový rozpočet obec na rok 2026 nespracovala, z dôvodu, že obecné zastupiteľstvo v zmysle platného zákona rozhodlo o neuplatňovaní programového rozpočtu do 2000 obyvateľov uznesením č. 37/2013 zo dňa 10.12.2013.

2. Dodržanie informačnej povinnosti zo strany obce

Vyvesením návrhu rozpočtu obce na úradnej tabuli, dňa 22. 10. 2025, bola splnená povinnosť uložená v § 9 ods.2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, podľa ktorého má byť návrh rozpočtu pred schválením zverejnený najmenej 15 dní na úradnej tabuli obce a na webovom sídle obce, tak aby sa k návrhu rozpočtu mohli obyvatelia vyjadriť

3. Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu je spracovaný v zmysle opatrenia MF SR č. MF/010175/2004-42 v znení neskorších predpisov, ktorým sa stanovuje druhová klasifikácia, organizačná a ekonomická klasifikácia.

Funkčná klasifikácia sa použije v zmysle vyhlášky ŠÚ SR č. 257/2014 Z. z., ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy - s opatrením MF SR č. MF/16786/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky, - s Ústavným zákonom č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti.

Obec v súlade s § 4 zák. 426/2013 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy neuplatňuje programový rozpočet. Návrh rozpočtu bol spracovaný podľa **Príručky na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2026 až 2028 č. MF/007079/2025-41** vydanjej MF SR v súlade s § 14 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p.

Návrh rozpočtu na rok 2026 je predložený na schválenie v rozsahu podľa ustanovenia § 10 ods. 4 zákona č. 583/2004 v znení neskorších predpisov, ktorý ustanovuje že: „Rozpočet obce sa predkladá na schválenie obecnému zastupiteľstvu v členení minimálne na úrovni hlavnej kategórie ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie“.

4. Tvorba návrhu rozpočtu

Rozpočet obce vyjadruje samostatnosť hospodárenia obce. Obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom pôsobiacim na území obce, ako aj k obyvateľom žijúcim na tomto území vyplývajúce pre nich zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zo všeobecne záväzných nariadení obce, ako aj zo zmlúv. Súčasťou rozpočtu obce je rozpočet príjmov a výdavkov rozpočtovej organizácie – Základná škola s materskou školou Diviacka Nová Ves. V rozpočte obce sa uplatňuje rozpočtová

klasifikácia v súlade s osobitným predpisom.

Návrh rozpočtu vychádza z odhadu založenom na prognóze MFSR: schválených východísk rozpočtu verejnej správy na roky 2026 – 2028 a z vývoja hospodárenia obce v roku 2024 a 2025.

S predpokladom, že pripravovaný rozpočet obce je schválený do 21.11.2025 t. j. bude v roku 2026 hospodáriť bez sankcií dlhovej brzdy. Rozpočty obce zostavované po tomto dátume, budú totiž podľa zákona povinné schváliť rozpočet na nasledujúci rozpočtový rok s výdavkami maximálne vo výške výdavkov rozpočtu predchádzajúceho rozpočtového roka. Ak sa na to obec nepripraví vopred, môže sa dostať do situácie, keď bude mať v roku 2027 výrazne obmedzený priestor na plánované investície aj bežné prevádzkové výdavky.

Pri zostavovaní návrhu rozpočtu obce bola zohľadnená aj potreba zabezpečenia finančného krytia pre realizáciu projektov z európskych fondov. Zohľadnenie potenciálnych výdavkov už v návrhu rozpočtu poskytne obci väčšiu flexibilitu pri zapájaní sa do aktuálnych aj budúcich výziev z fondov EÚ a prispeje k efektívnejšiemu využívaniu externých zdrojov financovania.

Návrh rozpočtu obce je zostavený v súlade so zákonom č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. v členení podľa § 9 ods.1 na:

- a) rozpočet na príslušný rozpočtový rok 2026
- b) rozpočet na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom roku - rok 2027
- c) rozpočet na rok nasledujúci po roku, na ktorý sa zostavuje rozpočet podľa písmena b) – rok 2028

Návrh rozpočtu je zostavený ako vyrovnaný, pre rok 2026 s bilanciou vyrovnaných celkových príjmov vo výške 4 071 670,00 Eur a výdavkov vo výške 4 071 670,00 Eur. Návrh rozpočtu obce na rok 2026 je spracovaný v súlade s ustanovením § 10 ods. 3 až 7 zákona č. 583/2004 Z. z. Vnútorne je členený na bežný rozpočet, kapitálový rozpočet, finančné operácie. Rozpočtované príjmy a výdavky obce Diviacka Nová Ves na rok 2026 sú záväznými ukazovateľmi, príjmy a výdavky na nasledujúce dva roky t. j. 2027 a 2028 sú iba orientačné a obec ich bude upresňovať v ďalšom rozpočtovom roku.

5. Východiská tvorby návrhu rozpočtu

Východiskom pre tvorbu rozpočtu bol vývoj hospodárenia obce v minulých rokoch, skutočné hospodárenie obce v roku 2023, 2024, očakávané výsledky v roku 2025, predpokladané rozpočtové určenie výnosu dane z príjmu územnej samosprávy na rok 2026, potreby pre správnu a efektívnu činnosť obce v roku 2026 a v neposlednom rade schválené a navrhované legislatívne zmeny dotknutých právnych noriem.

6. Stručná charakteristika návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu na rok 2026 je spracovaný v súlade s § 10 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p. vnútorne členený na:

- a) bežný rozpočet, t.j. bežné príjmy a bežné výdavky,
- b) kapitálový rozpočet, t.j. kapitálové príjmy a kapitálové výdavky,
- c) finančné operácie.

	2 026	2 027	2 028
Bežné príjmy spolu:	1 584 670,00	1 586 670,00	1 586 670,00
Z toho príjmy ZŠ	72 150,00	72 150,00	72 150,00
Bežné výdavky	1 489 670,00	1 500 270,00	1 500 270,00
Z toho výdavky ZŠ	710 380,00	710 380,00	710 380,00
Bilancia bežného rozpočtu	95 000,00	86 400,00	86 400,00
Kapitálové príjmy	2 034 000,00	1 000,00	1 000,00
Kapitálové výdavky	2 549 000,00	72 400,00	72 400,00

Bilancia kapitálového rozpočtu	-515 000,00	-71 400,00	-71 400,00
Príjmové finančné operácie	453 000,00	18 000,00	18 000,00
Výdavkové finančné operácie	33 000,00	33 000,00	33 000,00
Bilancia finančných operácií	420 000,00	-15 000,00	-15 000,00
Príjmy celkom	4 071 670,00	1 605 670,00	1 605 670,00
Výdavky celkom	4 071 670,00	1 605 670,00	1 605 670,00
Bilancia rozpočtu	0,00	0,00	0,00

Bežný rozpočet spĺňa podmienku zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, § 10 odst.7, kde je stanovené, že bežný rozpočet je obec povinná zostaviť ako vyrovnaný alebo prebytkový. Bežný rozpočet na rok 2026 je zostavený ako prebytkový vo výške 95 000,00 Eur.

Príjmy:

Kľúčovou príjmovou položkou obce je výnos dane z príjmov poukázaných samospráve. Zohľadnením nových konsolidačných opatrení sa znižuje podiel subjektov územnej samosprávy na výnose DPFO u obcí z 55,1 % na 53 %.

Výnos dane sa **od roku 2026** rozdeľuje jednotlivým **obciam** podľa nasledovných navrhovaných váh:

- a) **28 %**(pôvodne 28,8 %) podľa počtu obyvateľov obce s trvalým pobytom na území obce k 1. januáru predchádzajúceho kalendárneho roka, z toho 57 % prepočítaný koeficientom nadmorskej výšky obce,
- b) **38,9 %**(pôvodne 40 %) podľa počtu obyvateľov obce s trvalým pobytom na území obce k 1. januáru predchádzajúceho kalendárneho roka prepočítaného koeficientom v závislosti od zaradenia obce do veľkostnej kategórie
- c) **27 %**(pôvodne 24,9 %) podľa počtu žiakov (detí, poslucháčov) škôl a školských zariadení zisteného zberom údajov podľa osobitného predpisu a prepočítaného príslušným koeficientom,
- d) **6,1 %**(pôvodne 6,3 %) podľa počtu obyvateľov obce, ktorí dovŕšili vek šesťdesiatdva rokov, s trvalým pobytom na území obce k 1. januáru predchádzajúceho kalendárneho roka.

Vychádzajúc z prognóz MFSR ako aj z odhadom z Komunálnej kalkulačky na prepočet daní z príjmov fyzických osôb pre jednotlivé obce, zverejnenou Radou pre rozpočtovú zodpovednosť rozpočtujeme podielové dane v roku 2026 v sume 640 000,00 Eur.

Bežné príjmy rozpočtu sú tvorené aj majetkovými daňami, poplatky za komunálny odpad, príjem z prenájmu bytov a príjmy v rámci financovania prenesenej štátnej moci. Daňové príjmy, najmä podielová daň zo štátneho rozpočtu, tvorí najstabilnejšiu a najvýznamnejšiu zložku rozpočtu.

Súčasťou návrhu rozpočtu obce sú aj:

- vlastné daňové príjmy : 71 100,00 Eur
- poplatok za odpad: 72 000,00 Eur
- príjmy z prenájmu bytovej jednotky : 73 500,00 Eur
- príjmy z poplatkov: 5 300,00
- ostatné príjmy: 4300,00
- transfery tuzemské : 640 150,00 Eur (súčasť aj prenesené kompetencie na ZŠ s MŠ)

Obec Diviacka Nová Ves v návrhu kapitálového rozpočtu rozpočtuje príjem z predaja pozemkov 1 000,00 Eur a transfery v rámci VS vo výške 1 413 000,00 Eur.

Výdavky:

Rozpočet výdavkov bezprostredne nadväzuje na rozpočet príjmov. Ich reálnosť z hľadiska návrhu bežných výdavkov a kapitálových výdavkov vychádza z každodenných potrieb a funkcií obce, úhradu záväzkov, financovanie výdavkov so správou obce, údržbu majetku a prihliadal na jednotlivé zámery a stratégie rozvoja obce.

V návrhu rozpočtu na rok 2026 sa uvažuje so zvýšením bežných výdavkov oproti schválenému

rozpočtu roku 2025 z dôvodu nárastu nákladov na odvoz a uloženie odpadu, zákonný nárast miezd vo verejnej správe a zapojením výdavkov, ktoré vzniknú s fungovaním sociálneho zariadenia.

Čerpanie kapitálových výdavkov obec uvažuje použiť na zvýšenie energetickej hospodárnosti komunitného centra vo výške 651 000,00 Eur, zníženie energetickej náročnosti ZŠ vo výške 1 010 000,00 Eur, stavebné práce v areáli úložiska KO, príjazdová komunikácia k sociálnemu zariadeniu 92 000,00 Eur, vodozádržné opatrenia v obci vo výške 301 000,00 Eur a spevnené plochy s prístreškom pred cintorínom vo Vrbanoch 100 000,00 Eur.

Finančné operácie:

Súčasťou návrhu rozpočtu sú aj finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody prostriedkov peňažných fondov a ktorými sa realizujú návratné zdroje financovania a ich splácanie.

V návrhu rozpočtu príjmových finančných operácií sa počíta so zapojením rezervného fondu vo výške 150 000,00 Eur a prevod prostriedkov z fondu opráv 15 000,00 Eur. Plus zostatok dotácie z predchádzajúceho roka vo výške 285 000,00 Eur.

Výdavkové finančné operácie sú na rok 2026 rozpočtované vo výške 33 000,00 eur. Návrh rozpočtu v tejto časti zohľadňuje najmä splátky istín úverov poskytnutých obci od ŠFRB v predchádzajúcom období či splácanie finančného prenájmu.

6. Záver

a záver je potrebné zdôrazniť, že navrhovaný rozpočet je zostavený tak, aby minimalizoval mieru možných rizík. Podobne ako v predchádzajúcich obdobiach, aj v nastávajúcom rozpočtovom roku je dôležité disciplinovane pristupovať najmä k čerpaniu prostriedkov dodržiavaním zásady hospodárnosti, efektívnosti a účelnosti, aby sa v konečnom dôsledku dodržala koncepcia navrhovaného rozpočtu. Preskúmaním predloženého návrhu rozpočtu na rok 2026 konštatujem, že je spracovaný transparentne a zohľadňuje súčasnú ekonomickú situáciu obce a zároveň odporúčam dodržiavať rozpočtovú rovnováhu nielen na úrovni obce, ale aj ostatných subjektov zapojených do rozpočtového procesu.

Posúdením štruktúry, dodržiavania podmienok a miery spracovania návrhu rozpočtu obce Diviacka Nová Ves **konštatujem**, že návrh rozpočtu obce na rok 2026 a viacročný rozpočet na obdobie rokov 2027 – 2028 je zostavený v súlade s § 9 a § 10 zákona č. 583/2004 Z.z. O rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v z.n.p. Predložený návrh rozpočtu pokladám za reálny a udržateľný.

Na základe uvedených skutočností

o d p o r ú ě a m

obecnému zastupiteľstvu v Diviacka Nová Ves schváliť návrh rozpočtu na rok 2026 a návrh viacročného rozpočtu na roky 2027 a 2028 vziať na vedomie.

Diviacka Nová Ves, 7. novembra 2025

Ing. Nadežda Hopková
hlavný kontrolór obce